

Sundhedsstyrelsen afslog at tillade de praktiserende læger at henvises patienter med kun svag mistanke om lungekræft (i det såkaldte 3. diagnostiske spor) til lavdosis CT-skanning i stedet for den usikre røntgen af lungerne, der overser hver 4. lungekræft og desværre primært de tidligere stadier, der kan helbredes.

Begrundelsen var, at der ikke fandtes robust dokumentation om effekten af lavdosis CT-skanning i det 3. spor, og at de fleste publicerede kliniske undersøgelser om lavdosis CT-skanninger stammer fra screeningsstudier (som man har foretaget i mere end 20 år). Dette var velkendt og forventeligt, da Regionhospitalet Silkeborg var første sted i verden til at give de praktiserende læger mulighed for at henvise direkte til lavdosis CT i det 3. spor.

Sundhedsstyrelsen skriver i "Vejledning om indførelse af nye behandlinger i sundhedsvæsenet" (Vejledning nr. 11052 af 2/7-1999), at "I fortolkningen af publicerede kliniske undersøgelser vil der næsten altid indgå et induktivt element, dvs. undersøgelsens resultater overføres i et vist omfang fra ét køn til det andet, fra én etnisk gruppe til andre, fra én aldersgruppe til en anden (eksempelvis fra voksne til store børn), etc. Uden dette element af generalisering ville der ikke kunne ske reel praktisk udnyttelse af andres erfaringer."

Er det ikke præcis det, der er sket omkring tilbuddet om at tillade de praktiserende læger at henvises til lavdosis CT-skanning efter en individuel helhedsvurdering?

Den mangeårige opbyggede viden baseret på hundredvis af videnskabelige artikler om lavdosis CT-skanning ved lungekræftscreening gennem 20 år, indgik formentligt som et induktivt element i tilbuddet om at praksislægerne kunne henvise direkte til lavdosis-CT.

Lavdosis CT-skanninger ved lungekræftscreeninger er gennemført i næsten samme incidensgruppe som i det 3. spor, hvor 2,5 pct. havde lungekræft. Ved lungekræftscreening finder lungekræft mellem 0,5-6 pct. (oftest mellem 0,9-2,7 pct.). (Earlier diagnosis of lung cancer. Review. Cancer Treat Res Commun. 2022;31:100561).

Sundhedsstyrelsen anbefaler i stedet, at alle med mindste mistanke, som omfatter store dele af patienterne i det 3. spor, skal henvises til højdosis-CT-skanning.